

OH (OH)/Saarinen Katariina

2.2.2022

Julkinen

Kantaverkkotoimikunta 1 2022 pöytäkirja

Aika 2.2.2022 klo 9-12

Paikka Teams (kokouslinkki jaettu osallistujille kalenterikutsussa)

Läsnä Janne Ala, Kemijoki Oy
Mikael Heikkilä, Fortum Oyj
Petri Hyyryläinen, UPM Communication Papers Oy
Timo Jutila, Kajave Oy
Teemu Loikkanen, OX2 Finland Oy
Magnus Nylander, Porvoon Sähköverkko Oy
Jani Pulli, PVO Vesivoima Oy
Mikko Rintamäki, Kokkolan Energia Oy, *puheenjohtaja*
Tomi Toivonen, Turku Energia Sähköverkot Oy
Erik Trast, CPC Finland Oy
Kari Vessonen, Caruna Oy
Jarno Virtanen, Keravan Energia Oy

Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj
Antti Kivipuro, Fingrid Oyj, *(kohdassa 3)*
Petri Parviainen, Fingrid Oyj
Katariina Saarinen, Fingrid Oyj, *sihteeri*

Poissa -

Käsiteltävät asiat**1 Kokouksen avaaminen ja toimikunnan vuosikello 2022**

Puheenjohtaja Mikko Rintamäki avasi kokouksen.

2 Toimikunnan jäsenten esittäytyminen

Pidettiin esittäytymiskierros. Uusia jäseniä toimikunnassa tänä vuonna ovat Janne Ala, Timo Jutila, Teemu Loikkanen, Magnus Nylander, Jani Pulli ja Tomi Toivonen.

3 Kilpailuoikeuden periaatteet

Fingridin lakimies Antti Kivipuro muistutti, että kilpailulaki kieltää sellaisen yhteistyön, jossa yritysten välinen kilpailu voisi merkittävästi estyä, rajoittua tai vääristyä. Tämän vuoksi Fingridin toimikunnassa noudatetaan kilpailuoikeudellista ohjeistusta, joka löytyy kokouksen materiaaleista, ja johon toimikunnan jäsenten tulee tutustua. Käytännössä ohjeet edellyttävät, että toimikunnan toiminta on läpinäkyvää esimerkiksi siten, että kokousten esityslistat, kokousmateriaalit ja pöytäkirjat julkaistaan samaan aikaan internet-sivuilla sekä toimikunnan jäsenten että ulkopuolisten saataville. Kokousten tulee olla esityslistan mukaisia, ja kokouksissa ei tule käsitellä asioita, joista ei ole saatavissa

OH (OH)/Saarinen Katariina

2.2.2022

Julkinen

tietoa julkisista lähteistä tai joilla voi olla vaikutusta yritysten tulevaan hinta- ja markkinakäyttäytymiseen.

4 Yleiset liittämisehdot YLE2021 ja liittämismaksuperiaatteet

Petri Parviainen kertoi, että liittämisehdoilla varmistetaan sähköverkon käyttövarmuus ja liitettävien verkkojen tekninen yhteensopivuus. Liittämisehtojen uusin versio YLE2021 astui voimaan 28.12.2021 alkaen ja korvasi aiemmin voimassa olleet YLE2017 - liittämisehdot. YLE2021 -liittämisehtoja sovelletaan uusiin liittymiin 28.12.2021 alkaen.

Petri esitteli liittämisehtoihin tulleet muutokset. Ehtoihin tehtiin lukuisia teknisiä täsmennyksiä ja muutoksia, jotka ovat pääosin lievennyksiä aiempaan. Uusilla ehdoilla on erityisesti pyritty helpottamaan johdonvarsiliittymien toteuttamista ajatellen voimakkaasti lisääntyvän tuulivoimatuotannon liittämistä verkkoon.

Seuraavaksi päivitettävänä ovat liittämismaksuperiaatteet, joiden nykyinen versio on vuodelta 2016. Päivityksessä pohdittavina ovat kustannusvastuiden jakaminen liittämispisteen muutoksissa sekä silloin kun yhtä asiakasta varten rakennetaan uusi kantaverkon sähköasema.

Liittämispisteen muutos voi aiheutua esimerkiksi siitä, että kantaverkon vanha asema uusitaan. Kytkinlaitoksen uusiminen nykyiselle paikalle ei aina ole mahdollista johtuen pitkistä keskeytysajoista ja sähköturvallisuusriskeistä, jolloin vanha asema pitää korvata rakentamalla uusi asema nykyisen viereen. Asiakkaan kannalta tämä tarkoittaa, että liittämispiste siirtyy uudelle asemalle ja liittämissopimus päivitetään. Nykyisten liittämismaksuperiaatteiden mukaisesti muutuskustannuksista vastaa kukin verkon osan omistaja, eli Fingrid vastaa Fingridin verkon muutoksista ja asiakas vastaa esimerkiksi omien voimajohtojensa kääntämisestä uudelle asemalle. Energiavirasto on esittänyt, että muutostilanteissa asiakkaille ei saisi tulla kustannuksia. Tästä seuraisi, että kun verkkoyhtiö maksaa toisen yhtiön omaisuudeksi tulevaa verkkoa, päättyy se regulaatiomallin mukaan yhdelle vuodelle kohdistuvana vuosikuluna muiden asiakkaiden maksettavaksi tariffissa.

Toimikunnassa kommentoitiin, että jakeluverkkojen on uuden regulaatiomuutoksen jälkeen haastavampaa tehdä verkkomuutoksia. Jos esimerkiksi kohtuullisen uusi sähköasema korvataan, se korvautuu tuottopohjassa 1:1, jolloin se on verkkoyhtiölle pelkkää kustannusta. Verkkoyhtiölle olisi tuolloin parasta, että kustannuksen aiheuttaja maksaisi kustannukset. Tämä on kuitenkin monimutkainen asia, ja on vaikeaa sanoa mikä olisi oikeudenmukainen yleispätevä ratkaisutapa kaikkiin tilanteisiin. Fingridin osalta menettely heikentäisi verkkoinvestointien kannattavuutta ja nostaisi kynnystä tehdä investointeja, joilla on vaikutusta asiakkaiden verkkoihin.

Toimikunta pohdiskeli, että Suomen malli, jossa jokainen vastaa oman verkkonsa kustannuksista, saattaa olla yhteiskunnan näkökulmasta kustannustehokkaampi kuin Keski-Euroopan malli, jossa kantaverkko vastaa kaikista kustannuksista.

Nykyisissä liittämismaksuperiaatteissa, kun yhtä asiakasta varten rakennetaan uusi kantaverkon kytkinlaitos, asiakas tekee liittämissopimuksen lisäksi hankesopimuksen. Asiakas maksaa liittämismaksuna kytkinlaitoksen rakentamiskustannukset, jotka määräytyvät urakan kilpailutuksessa. Käytännössä sähköaseman hintaan vaikuttavat

OH (OH)/Saarinen Katariina

2.2.2022

Julkinen

esimerkiksi tontin maaperä, sijainti sekä markkinatilanne. Pohdittavana on, voisiko näissä tapauksissa liittymismaksu olla kiinteä, jotta asiakas tietäisi liittymismaksun suuruuden jo suunnitteluvaiheessa. Tällöin hankesopimusmenettelyä ei tarvittaisi.

Liittymismaksuperiaatteita työstetään tämän kevään aikana, ja Fingrid toivoo asiakkailta edelleen näkemyksiä ja ideoita, jotta periaatteista saataisiin oikeudenmukaiset ja selkeät. Petrille voi lähettää asiasta sähköpostia aiheesta osoitteeseen petri.parviainen@fingrid.fi

Liittymismaksuperiaatteet vahvistaa Energiavirasto, ja tähän prosessiin sisältyy myös konsultaatio.

5 Fingridin ajankohtaiset

Jussi Jyrinsalo kävi läpi Fingridin ajankohtaisia asioita ja poimintoja Fingridin tiedotteista (lisätietoja <https://www.fingrid.fi/sivut/ajankohtaista/>).

Kantaverkon investoinneissa on kovaa kasvua sekä kustannuksissa että projektimäärissä. Investointibuumi johtuu uusista liittynöistä, joita sovittiin pelkästään viime vuonna yhteensä 1675 MW edestä. Suurin osa näistä on tuulivoiman liityntöjä. Tuulivoiman kokonaistuotanto ylitti tammikuussa hetkellisesti 2800 MW ja oli hetkellisesti maan suurin tuotantomuoto.

Vuosi 2021 oli käyttövarmuuden osalta erittäin hyvä. Siirtovarmuus Fingridin verkossa oli 99,99992 %.

Datahub on tulossa käyttöön aikataulun mukaisesti 21.2.2022.

Fingrid on käynnistänyt sähköjärjestelmävisiotyön, jossa käsitellään kantaverkon vahvistustarpeita, sähkötehon riittävyyttä ja kysyntäjoustoa, sähkömarkkinamallia sekä järjestelmäteknisiä näkökulmia kuten inertian kehittymistä. Tarkasteltavat skenaariot, jotka tehdään alustavasti vuosille 2035 ja 2045, konsultoidaan maaliskuussa. Julkinen webinaari aiheesta pidetään 14.3.2022. Kantaverkkotoimikunnalle järjestetään skenaarioista ylimääräinen kokous 16.3.2022.

Pohjoismaisten kantaverkkoyhtiöiden The Solutions -raportti julkaistaan 11.3.2022 järjestettävässä webinaarissa. Lisätietoa löytyy Fingridin nettisivuilta lähempänä webinaaria. Solutions-raportti sisältää myös tuulivoima- ja sektori-integraatiostrategiat vuoteen 2030 saakka.

6 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen. Seuraavat kokoukset pidetään 16.3.2022 (ylimääräinen kokous järjestelmävisioon liittyen) sekä matkakokous 1.-2.6.2022.

OH (OH)/Saarinen Katariina

2.2.2022

Julkinen

Liitteet Kokousmateriaalit julkaistaan Fingridin internet-sivuilla
<https://www.fingrid.fi/asiakkaille/asiakastoimikunnat/>

Jakelu Janne Ala, Kemijoki Oy
Mikael Heikkilä, Fortum Oyj
Petri Hyyryläinen, UPM Communication Papers Oy
Timo Jutila, Kajave Oy
Teemu Loikkanen, OX2 Finland Oy
Magnus Nylander, Porvoon Sähköverkko Oy
Jani Pulli, PVO Vesivoima Oy
Mikko Rintamäki, Kokkolan Energia Oy
Tomi Toivonen, Turku Energia Sähköverkot Oy
Erik Trast, CPC Finland Oy
Kari Vessonen, Caruna Oy
Jarno Virtanen, Keravan Energia Oy

Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj
Antti Kivipuro, Fingrid Oyj
Petri Parviainen, Fingrid Oyj
Katariina Saarinen, Fingrid Oyj

Tiedoksi -